

Case – og mulige konsekvenser av forslaget til endring i forskriftens § 1-1

Case 1 – Demisa

På et av Norsk Folkehjelps mottak bor "Demisa" fra Etiopia. Han har ikke fått penger til livsopphold fra UDI siden 16.april 2004, men bor fortsatt på mottaket. De mottaksansatte – blant annet en ansatt som selv er fra Etiopia – har snakket mye med ham om saken hans, konsekvensene ved å ikke returnere frivillig, mulige løsninger i hjemlandet osv.

Demisa er en fornuftig, pliktoppfyllende mann som er veldig opptatt av å gjøre ting riktig. Men å reise tilbake er helt uaktuelt. Han KAN IKKE! sier han - uten å utdype det nærmere. En menighet i lokalmiljøet hjelper ham med mat og penger til transport. Å be om hjelp er tydelig svært vanskelig – det oppleves som ydmykende og nedverdiggende. Han ser mange som ordner seg på forskjellig vis for å bli i Norge, men han vil ikke gjøre noe han mener ikke er riktig. Han snakker litt norsk, og har hatt arbeidspraksis på aldershjem. Han mener han kan få seg jobb og ikke være til belastning for det norske samfunnet, derfor venter han på et "under".

Vi vet ikke hvor lenge dette kan fortsette, han trekker seg mye unna, men de ansatte forsøker stadig å samtale med ham om frivillig retur.

Case 2 – Yusuf

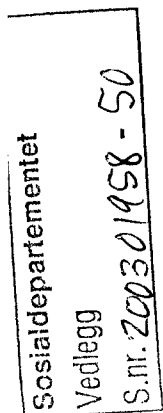
På et annet av Norsk Folkehjelps mottak bodde "Yusuf" fra Palestina. Han fortsatte å bo på mottaket en periode etter at han mistet penger til livsopphold fra UDI, men etter at de første signalene om at utkastelse var nært forestående, forsvant han.

I mellomtiden hadde de ansatte mange og vonde samtaler med Yusuf i forbindelse med frivillig retur, og i forbindelse med Yusufs fortvilede forsøk på å finne en løsning for å unngå å bli sendt tilbake til en umulig situasjon hjemme i Palestina.

Vi vet ikke hvor han nå befinner seg, men vi vil under skissere noen av de scenariene vi vet allerede finnes blant uregistrerte migranter i Norge, og mulige sosiale tragedier som vil kunne følge av Sosialdepartementets forslag til innstramninger.

Mulige overlevelsesstrategier:

- Å jobbe "hvitt" under en annen persons identitet
- Å jobbe svart
- Tigging
- Prostitusjon
- Hallikvirksomhet

- Salg av narkotika
- Innbrudd, sykkeltyverier
- Annen kriminalitet

I en presset situasjon vil våre moralske grenser skyves på, og måter å livnære seg på som tidligere var utenkelig, vil nå kunne fremstå som eneste løsning. Disse menneskene vil være satt i en situasjon der de konstant er utrygge og redde for å bli oppdaget – og konsekvensene av dette. Og de er svært utsatte for utnyttelse av andre: Arbeidsgivere, ulike kriminelle miljøer etc. Alt dette vil kunne medføre store konsekvenser for følelsen av menneskeverd for den enkelte.

Myndighetenes intensjon med endringsforslaget er å skape større orden, men vi vil argumentere for at dette heller vil kunne føre til større grad av uorden. Vår erfaring er at folk føler seg i en tvangssituasjon, og at de ofte velger å gå ut på gata og under jorden – noe som allerede skjer, og som fortsatt vil skje tross utlendingsmyndighetenes ønske om noe annet. I disse tilfellene er folk tvunget til å finne løsninger for overlevelse som i de fleste tilfeller bryter loven.

I tillegg til at Sosialdepartementets forslag vil bidra til å skape samfunnsmessige problemer, vil en rekke sosiale tragedier kunne være utfallet.